

kupcev. To naglo padanje cen se pripisuje vojnemu dogodkom zadnjega časa na bojiščih. Ljudje pravijo, da se zna ta zadeva še znatno poslabšati.

Vojaške oprostitve. V prvi seji poslanske zbornice so vložili poslanci Friedmann in tov. na domobranskega ministra naslednjo interpelacijo: Glasom zanesljivih vesti so se v zadnjem času ukrenile odredbe, da se v velikem obsegu razveljavijo vojaške oprostitve — v Avstriji je menda 75.000 oproščenec. Z ozirom na pomanjkanje ljudi v zaledju naj domobranski minister gornje odredbo, ako so se izdale, razveljavi.

Atentat na vojaškega guvernerja v Belgradu. Dne 3. oktobra je poskusila atentat na avstrijskega vojaškega guvernerja v Belgradu barona Rhemena 25 letna Leposlava Bosinovičeva pred guvernersko palačo. Hotela mu je izročiti neko prošnjo, v drugi roki pa je držala pripravljen revolver. Guvernerjev adjutant je Bosinovičevi pravočasno izbil revolver iz rok. Pravijo, da je Bosinovičeva zelo histerična, noseča ženska, ki je imela že dostikrat opraviti s policijo zaradi motenja javnega reda.

Denarne pošiljke za naše vjetnike v Italiji. Skupna centralna isarna oddelk E za vojne vjetnike na Dunaju I., Graben 17 naznanja, da sprejema denarne pošiljke za naše vojne vjetnike v Italiji do višine 500 lir. Naslov mora biti povsem natančen.

Zakonski načrt o vojaški priskrbi z dopolnilnim zakonom o dodatnih rentah je vlada 1. t. m. predložila zbornici. Dočim se prvi zakon glasi enako kakor ogrski, se pa drugi bistveno razločuje od ogrskega. Ogrski zakon omejuje dovoljevanje dodatnih rent na inteligentne slove, dočim se določbe avstrijskega raztezajo tudi na delavske in kmetijske osebe.

Stavka v dunajskih gledališčih. 1. oktobra so pričeli na dunajskih gledališčih stavkati igranci in se niso nikjer vršile skušnje. Na vseh odrih so se vršili shodi lokalnih zvez, na katerih so odklonili predloge gledaliških ravnateljev.

Kolera v Berlinu. Wolff poroča: V Berlinu je v zadnjih dneh obolelo 7 oseb na azijski koleri, 6 jih je umrlo.

Tihotapci usnja zaslužili nad 7000 milijonov kron. Poljski poslanec inženir Angermann je objavil zanimive podatke o oderuških dobičkih, ki so se zaslužili v tihotapstvu z usnjem. Centrala za usnje je dala leta 1917. strojiti: 1.100.000 govejih in 100.000 konjskih kož. Ker izdelajo iz ene kože 50 parov podplatov, bi bili lahko izdelali 60 milijonov parov podplatov. Če se računa, da odpade vojaštvu 24 milijonov podplatov, je ostalo civilnemu prebivalstvu 36 milijonov podplatov. Kje je to usnje, ker ljudje ne morejo nikjer kupiti podplatov? Gotovo je v skladiščih tihotapcev. Koliko so zaslužili oderuhi? Poslanec Angermann računa tako-le: Centrala za usnje je izdelala leta 1917 1 milijon 200.000 kož; vsaka koža vrže 15 kg usnja za podplate; izdelali so torej 18 milijonov kilogramov teplancev. Če odračunamo polovico za vojaštvo, ostane civilnemu prebivalstvu 9 milijonov kilogramov. Centrala prodaja teplance 13 do 20 K kg, v tihotapski kupčiji se pa prodaja kilogram usnja na zahodu države s 150 K, na vzhodu države pa s 300 K. Oderuška tihotapska kupčija zasluži torej pri kilogramu povprečno do 200 K. Pri 9.000.000 kg je zneslo to leta 1917. okroglo 1.800.000.000 K. Take razmere so že štiri leta. Če je tudi ta račun le približni, le kaže, kakšne velikanške svote so brez potrebe izželi prebivalstvu. Posl. Angermann je zahteval, naj nastopi državno pravdnitvo proti temu velikanškemu oderuštvu.

Jedlina mast iz žira (bukvic). Bogato žetev, koje nismo pričakovali in za katero ni bilo nobene delavske skrbi, katere tudi ni sejala nobena človeška roka, nam obetajo letos bukovih gozdovi v korist pomanjkanju masti. Žir — ta na olju bogati sad bukvic — ki je druga leta le malo obrodil, visi letos na ogromnem številu v gostih kronah bukovih dreves in kmalu bodo krita cela tla s tem sadom. Takrat pa jih moramo nabirati, da

jih za pridobitev olja in masti izkoriščamo. — Bukvice sprejemajo se po vrednih cenah od avstrijske centrala za mast in olje, akcijska družba — in v manjših množinah — skozi prevzemna mesta glavne nabiralnice pri c. kr. uradu za ljudsko prehrano. — Da se nabiralcem razven plačila zagotovi še pomembni delež na olju, iz teh bukvic, da se jih s tem k nabiranju vspodbuja, je centrala za mast in olje v sporazumu ces. kr. trgovskega ministerstva in ces. kr. urada za ljudsko prehrano kot premijo za oddajo od vsakih 100 kilogramov žira (bukvic) določila prejem 3 kilogramov jedilne masti za ceno 15 K za 1 kg. Ta kot premija za prostovoljno nabiranje bukvic obljubljen dodatek masti se ne zaračuna v racijonirano množino masti. — Upati je, da se bode spravljjanje bukvic splošno z intenzivnim interesom izvrševalo, da zadobi oskrba masti izdatne množine tega danes tako dragocenega oljčnega sadja. — Strokovnjaška cenitev računi, seveda ne na natančni podlagi, da bi se lahko nabralo letos v monarhiji okoli 500.000 meterskih stotov bukvic. Gotovo je spravljjanje bukvic radi občutljivega pomanjkanja ljudi zelo otežkočeno, ker padajo ravno v času najnujnejšega poljskega dela in setve in se po teh delih vendar zadobi nekaj prostih delavskih moči. Ozirom na izvanredno važnost zagotovitve letošnje žitne žetve za našo gospodarstvo masti, bi bilo živahno pozdraviti, če bi dobili šolski otroci v času, kadar bukvice najbolj padajo in v na bukvicah bogatih krajih pri ugodnem vremenu takozvane počitnice. Istočasno gre na lastnike gozdov poziv, naj z ozirom na veliko važnost tega neobhodno potrebnega namena dovolijo nabiranje bukvic. Pojasnila vsake vrste, zadevajoča bukvic, podaja radevolje Avstrijska centrala za olje in mast, akcijska družba, Dunaj I., Seitzergasse 1, oziroma prevzemna mesta glavne nabiralnice pri ces. kr. uradu za ljudsko prehrano.

Letošnje vino. Sedaj, ko je vinska trgatav v svojem toku, izpogovori se lahko o kako-vosti in količini letošnjega vinca že lahko par besedij. Isto v splošnem ne bode prese-galo 16 stopinj sladkosti in ga po nekaterih krajih tudi ne bode toliko kakor lani. Kar se pa tiče cen, bode dražje od lanskega. Največjo škodo mu je napravil oiidj in z njim zvezano večno deževje.

Zadnji telegrami.

Nobenega premirja pred izpraznjenjem zasedenih pokrajin.

K.-B. Washington, 8. oktobra. Nota državnega tajnika na švicarskega poslovodja v odgovoru note nemškega državnega kanclerja sledečo besedilo:

Državni urad, 8. oktobra 1918.

Moj Gospod! Imam čast potrditi v imenu predsednika prejem Vaše note od 6. oktobra, ki je vsebovala naznanilo nemške vlade predsedniku in jaz sem od predsednika pooblaščen, Vas prositi, da naznanite državnemu kanclerju sledeče:

Prej, ko na prošnje cesarsko-nemške vlade odgovori in da se odgovor tako odkrito in ravnočutno poda, kakor važni interesi, ki ga vsebujejo, to zahtevajo, smatra predsednik Zvezanih držav važno, zagotoviti si natančen čut note državnega kanclerja. Ali meni državni kancler, da bode cesarsko-nemška vlada pogoje, ki so bili podani od predsednika v svojem poročilu na kongresu Zedinjenih držav od dne 8. januarja in v sledečih poročilih kar tako sprejela in da bi bil namen k vstopu v pogajanja le ta, sporazumiti se le čez praktične pojedinosti njene porabe?

Predsednik Zedinjenih držav se smatra dolžnega, k predlogu premirja izjaviti, da se ne čuti opravičenega, vladam, s katerimi je vlada Zedinjenih držav proti osrednjim silam zvezana, predlagati premirje dokler stoji armade

teh sil na njih zemlji. Dobra vera vsakem razgovoru je odvisna seveda od trditve osrednjih sil, da svoje čete iz njih pokrajin tako nazaj potegnejo.

Predsednik se smatra tudi k temu šanju upravičenega vedeti, če kancler le za tiste sile države, ki so do sedaj vodile. On smatra odgovor na to vprašanje od vsakega stališča za izredno važen.

Sprejmite, moj gospod, ponovno za-vilo mojega visokospoštovanja.

Robert Lansing

Tri vprašanja Wilsona.

Prvo vprašanje: Je-li Nemčija se po točk Wilsona brezpogojno sprejela, tako bi predlagana pogajanja ne šla čez teta-marveč, da bi se posvetovalo le čez praktično vpeljavo?

Drugo vprašanje: Ali je Neumirja pripravljena, prej ko Wilson svojim zavekom premirje sploh se predloži, iz-niti tako vse zasedene pokrajine?

Tretjo vprašanje, če govori Maks Badenski v imenu cesarja ali ljudst-

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 10. oktobra. Uradno danes razglša:

Italijansko bojišče. Italijanski gorski ogenj povišal se je na celi gorski fr-znatno. — V Dvane-dolini, ob Aditi, neposredno vzhodno Brente prišlo je fanterijskih bojov, ki so za nas ugodni-potekli.

Balkansko bojišče. V Albaniji, 28. Francozi in Srbi v izpraznjen Elbassan r-rakali. — V vzhodni stari Srbiji nobeni-sebni dogodki.

Zapadno bojišče. Na včerajšnj-težkih odpornih bojih imele so avstro-og-čete feldmaršallajtnanta Metzger slav-delež. Šef generalšt

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 9. oktobra. Iz velikeg-lavnege stana se poroča:

Zapadno bojišče. Med Cambrai S. Quentinom se je bitka iz nova vžgal-Pod vstavo ogromnih artiljerijskih mas, pritegnitvijo tankov in letalnega brodogra, napadel je Anglež v zvezi z Francozi in Am-rikanci našo fronto od Cambraia do S. Que-tina. Na severnem napadalnem krilu je bi-naval sovražnika po trdem boju proti poldnev-zapadno od Cambraia na Bohain vodeči ces-zlomljen. V večernih urah izjalovili so se t-kaj ponovni napadi sovražnika. Na obeh str-neh v smeri Le Chateau vodeči rimski ces-posrečil se je sovražnik globok v lom-naše črte. Vstavili smo njegov sunek črti Valincourt-Elincourt in zapadno od B-haina. Na južnem skrilu napada zamogel je-sovražnik le malo ozemlja pridobiti. Južn-Montbrehaina boreče se čete odbije so vs-napade sovražnika v svojih prednjih infante-rijskih pozicijah. Od vlomna sredi fronte od-strani ogroženi, morali so zvečer svoje krilo-na zapadni rob Fresnoy—Le Grand nazaj-vzeti.

V Champagni so Francozi in Amerikanci med Suippesom in zapadno Aisne pod veliko-motjo pričeli svoje napade. Po naših poveljih-stremili so zopet za predor skozi našo fronto, le obojestransko S. Etienne vdrl je sovražnik-v naše črte. V popoldanskih urah peljan-profinapad vrigel je nasprotnika zopet nazaj.— Na ostali fronti so se napadi sovražnika-popolnoma izjalovili. Krajevna vlomna mesta-so bila v protisunku zopet očiščena.

Prvi generalkvartirni mojster

Ludendorff.

Zahtevajte „Štajerca.“